TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 /ANKARA www.tobb.org.tr - tobb@hs01.kep.tr

Sayı : E-34221550-010.03-11932 **Tarih**: 20.08.2026
Konu : AB Araç Tasarımında Döngüsellik Gereklilikleri ve Ömrünü Tamamlamış Araçlar Tüzüğü

Tüm Odalar
(Genel Sekreterlik)

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünden Birliğimize iletilen yazıda, Avrupa Birliği'nde otomotiv sektöründe döngüselliğin artırılması, kaynak verimliliğinin geliştirilmesi ve ikincil hammadde kullanımının artırılması amacıyla hazırlanan "Araç Tasarımında Döngüsellik Gereklilikleri ve Ömrünü Tamamlamış Araçların Yönetimine İlişkin (AB) 2026/1738 sayılı Tüzük"ün 24 Temmuz 2026 tarihinde Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlandığı ve 13 Ağustos 2026 tarihinde yürürlüğe girdiği belirtilmektedir. Tüzüğün genel hükümleri 1 Eylül 2028 tarihinden itibaren uygulanacaktır.

Tüzük ile araçların tasarımı ve üretiminde yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım kriterleri, geri dönüştürülmüş malzeme kullanımı, parça ve bileşenlere ilişkin bilgi ve etiketleme yükümlülükleri, genişletilmiş üretici sorumluluğu, ömrünü tamamlamış araçların toplanması ve işlenmesi ile kullanılmış araçların AB dışına ihracatına ilişkin düzenlemeler getirilmektedir.

Düzenleme kapsamında; araç kategorilerinin kademeli olarak kapsama alınması, yeni araçlarda geri dönüştürülmüş plastik ile ilerleyen dönemde çelik ve alüminyum kullanımına yönelik asgari oranların belirlenmesi, üreticilerin Döngüsellik Stratejisi hazırlaması, araç parça ve bileşenlerinin sökülebilirliğinin artırılması ve teknik bilgiye erişimin sağlanması öngörülmektedir. Ayrıca Dijital Döngüsel Araç Pasaportu uygulaması, genişletilmiş üretici sorumluluğu, ömrünü tamamlamış araçlara yönelik geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri ile AB dışındaki geri dönüşüm tesisleri ve kullanılmış araç ihracatına ilişkin yeni şartlar düzenlenmektedir.

Bu doğrultuda; AB pazarına araç arz eden veya AB otomotiv değer zincirine araç, parça, bileşen ve geri dönüştürülmüş malzeme sağlayan firmaların, Tüzük kapsamında kademeli olarak uygulanacak yükümlülükleri takip etmeleri önem taşımaktadır.

Tüzük metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir:
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1738/oj

Bakanlığın konuya ilişkin yazısı Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize ve söz konusu hususun üyelerinize duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza
Cengiz DELİBAŞ
Genel Sekreter Yardımcısı

EK: AB Arac Tasariminda Donguselllik Gereklilikleri ve Omrunu Tamamlamis Arac (ELV) Tuzugu (4 Sayfa)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-79668890-749-00125346858
Konu : AB Araç Tasarımında Döngüselllik Gereklilikleri ve Ömrünü Tamamlamış Araç (ELV) Tüzüğü

DAĞITIM YERLERİNE

Avrupa Birliği'nde otomotiv sektöründe döngüselliğin artırılması, araçların tasarımından ömrünü tamamlamasına kadar geçen süreçte kaynak verimliliğinin geliştirilmesi ve ikincil hammaddelerin kullanımının artırılması amacıyla hazırlanan, (AB) 168/2013, 2018/858, 2019/1020, 2023/1542 sayılı Tüzükleri tadil eden ve 2000/53/AT ile 2005/64/AT sayılı Direktifleri yürürlükten kaldıran **"Araç Tasarımında Döngüsellik Gereklilikleri ve Ömrünü Tamamlamış Araçların Yönetimine İlişkin (AB) 2026/1738 sayılı Tüzük"** 24 Temmuz 2026 tarihinde Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanmış; 13 Ağustos 2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Tüzüğün genel hükümleri **1 Eylül 2028 tarihinden itibaren uygulanacaktır.**

Söz konusu Tüzük; araçların tasarımı ve üretiminde yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım kriterlerini, geri dönüştürülmüş malzeme kullanımını, parça ve bileşenlere ilişkin bilgi ve etiketleme yükümlülüklerini, genişletilmiş üretici sorumluluğunu, ömrünü tamamlamış araçların toplanması ve işlenmesini ve kullanılmış araçların AB dışına ihracatını düzenlemektedir.

Bu kapsamda getirilen başlıca düzenleme ve yükümlülükler aşağıda özetlenmektedir:

- Araç kapsamı kademeli olarak genişletilmektedir. Düzenleme öncelikle M1 kategorisi binek araçlar ile N1 kategorisi hafif ticari araçları kapsamakta; M1 ve N1 kategorisindeki özel amaçlı araçların 1 Eylül 2029 tarihinden, M2, M3, N2, N3 ve O kategorilerindeki ağır vasıta ve römorklar ile belirli L kategorisi araçların ise 1 Eylül 2031 tarihinden itibaren Tüzük kapsamında belirlenen yükümlülüklere tabi olması öngörülmektedir.

- Araç tasarımında döngüsellik kriterleri güçlendirilmektedir. 1 Eylül 2032 tarihinden itibaren tip onayı alacak yeni araç tiplerinin kütle bakımından en az **%85 oranında yeniden kullanılabilir veya geri dönüştürülebilir** ve en az **%95 oranında yeniden kullanılabilir veya geri kazanılabilir** şekilde tasarlanması gerekecektir. Üreticilerin bu oranların hesaplanabilmesi amacıyla tedarik zinciri boyunca kullanılan malzemelere ilişkin verileri toplaması, tedarikçilerden alınan bilgilerin doğruluğunu ve eksiksizliğini doğrulamaya yönelik prosedürler oluşturması ve malzeme dağılımını belgelendirmesi düzenlenmektedir.

- Yeni araçlarda asgari geri dönüştürülmüş plastik kullanım oranları getirilmektedir. **1 Eylül 2032** tarihinden itibaren tip onayı alacak yeni araçlarda kullanılan plastiğin ağırlıkça en az **%15'inin**, **1 Eylül 2036** tarihinden itibaren ise en az **%25'inin tüketici sonrası plastik atıklardan geri dönüştürülmüş plastikten** oluşması gerekecektir. Ayrıca söz konusu hedeflerin en az %20'sinin ömrünü tamamlamış araçlardan veya araçların kullanım aşamasında sökülen parça ve bileşenlerden geri dönüştürülen plastikler kullanılarak karşılanması gerekmektedir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 4C877301-C0A9-4C34-BA36-C46EF97F937C https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Mahallesi Nizami Gencevi Caddesi 63/1 06530
Telefon No: 0 312 204 92 84 Faks No: 03122128741
e-Posta: bamako@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:
YEŞİM PİRİ
Ticaret Uzmanı
Telefon No: 0 312 204 92 84

- **Çelik ve alüminyum** bakımından da asgari geri dönüştürülmüş içerik yükümlülükleri getirilecektir. Avrupa Komisyonunun 30 Eylül 2028 tarihine kadar, araç tiplerinde kullanılacak asgari geri dönüştürülmüş çelik ve alüminyum oranlarını belirleyen ikincil düzenlemeleri kabul etmesi öngörülmektedir. Söz konusu yükümlülüklerin uygulama tarihi en geç **14 Ağustos 2033** olacak şekilde belirlenecektir.

- **Üçüncü ülkelerde üretilen geri dönüştürülmüş malzemelere yönelik izlenebilirlik ve denetim şartları getirilmektedir. 14 Ağustos 2030** tarihinden itibaren, AB dışındaki tesislerde geri dönüştürülen malzemelerin Tüzükteki geri dönüştürülmüş içerik hedeflerinin hesabında kullanılabilmesi için Ek XIII'te belirlenen gereklilikleri karşılaması; söz konusu tesislerin bağımsız üçüncü taraflarca **en az beş yılda bir denetlenmesi** gerekecektir.

Bu kapsamda, üçüncü ülkelerde geri dönüştürülmüş malzeme üreten tesislerin yürürlükteki çevre mevzuatına uygun, güvenli ve çevresel açıdan uygun şekilde işletilmesi; gerekli atık yönetimi teknolojisi, altyapısı ve izleme sistemlerine sahip olması; tesise giren ve çıkan atıkların izlenebilirliğini sağlaması; faaliyet kayıtlarını tutması ve enerji tüketimi ile sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik tedbirler uygulaması gerekmektedir.

Plastik atıklar bakımından, atığın çevre yönünden AB mevzuatına eşdeğer standartlara sahip ülkelerden temin edilmesi, söz konusu ülkelerde kapsamlı ve çevreye duyarlı bir atık yönetimi çerçevesinin bulunması öngörülmektedir. Bu kapsamda, ülkede **genişletilmiş üretici sorumluluğu veya kirleten öder ilkesine dayalı sistemler gibi çevreye duyarlı atık yönetimini sağlamaya yönelik uygulamalar, araçlardan geri dönüştürülen tüketici sonrası plastiklerin oranını artırmaya ve bunların yeni araçlarda kullanımını artırmaya yönelik tedbirler** dikkate alınmaktadır.

Üreticilere **Döngüsellik Stratejisi** hazırlama yükümlülüğü getirilmektedir. 1 Eylül 2029 tarihinden itibaren her üreticinin Tüzüğün döngüsellik gerekliliklerini nasıl yerine getireceğini ortaya koyan üretici seviyesinde bir Döngüsellik Stratejisi hazırlaması gerekecektir. Stratejinin ilgili tip onay kuruluşlarına ve Avrupa Komisyonuna sunulması, uygulamasının takip edilmesi ve beş yılda bir güncellenmesi öngörülmektedir.

- **1 Eylül 2032** tarihinden itibaren tip onayı alacak yeni araç tiplerinin, belirlenen parça ve bileşenlerin değiştirilmesi, yeniden kullanılması, geri dönüştürülmesi, yeniden imal edilmesi veya yenilenmesi amacıyla **sökülmesini engellemeyecek şekilde tasarlanması gerekecektir.** Elektrikli araç bataryaları, batarya paketleri ve elektrikli tahrik motorlarının kolay ve tahribatsız şekilde sökülüp değiştirilebilmesi öngörülmekte; ayrıca üreticilerin yazılım güncellemeleri yoluyla parçaların sökülmesini veya değiştirilmesini engellememesi düzenlenmektedir.

- **Teknik bilgiye erişim güçlendirilmektedir.** 1 Eylül 2029 tarihinden itibaren üreticilerin; elektrikli araç bataryaları, kritik hammadde içeren parçalar, belirli sıvı ve malzemeleri içeren bileşenler ile dijital olarak kodlanmış parçaların güvenli şekilde sökülmesi ve değiştirilmesi için gerekli bilgilere atık yönetimi, teknik bilgi, bakım ve onarım işletmelerinin standartlaştırılmış şekilde erişimini sağlaması gerekecektir.

- **Dijital Döngüsel Araç Pasaportu (Digital Circularity Vehicle Passport)** uygulamasına geçilmektedir. **1 Eylül 2032** tarihinden itibaren piyasaya arz edilen her aracın bir Dijital Döngüsel Araç Pasaportuna sahip olması; Pasaportun aracın parça ve bileşenlerinin sökülmesine ilişkin bilgileri, belirli tehlikeli maddelere ilişkin bilgileri, geri dönüştürülmüş içerik beyanları ve ilgili araç tipi için resmî yedek parça kataloğu gibi bilgileri içermesi gerekecektir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 4C877301-C0A9-4C34-BA36-C46EF97F937C https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Mahallesi Nizami Gencevi Caddesi 63/1 06530
Telefon No: 0 312 204 92 84 Faks No: 03122128741
e-Posta: bamako@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:
YEŞİM PİRİ
Ticaret Uzmanı
Telefon No: 0 312 204 92 84

- **1 Eylül 2029** tarihinden itibaren üreticilerin bir Üye Devletin pazarında ilk defa piyasaya arz ettikleri araçlar bakımından **genişletilmiş üretici sorumluluğuna** tabi olması; ömrünü tamamlayan araçların toplanmasını ve Tüzük hükümlerine uygun şekilde işlenmesini sağlaması gerekecektir. Üreticilerin mali sorumluluğu; ömrünü tamamlamış araçların toplanması, taşınması ve işlenmesine ilişkin giderlerin yanı sıra kamuoyunun bilgilendirilmesi, bildirim sistemlerinin kurulması ve ilgili verilerin toplanması ve raporlanmasına ilişkin maliyetleri de kapsamaktadır.

- Ömrünü tamamlamış araçlara ilişkin geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri düzenlenmektedir. **1 Ocak 2030** tarihinden itibaren araç başına yıllık ortalama ağırlık üzerinden **yeniden kullanım ve geri kazanım oranının en az %95**, yeniden kullanım ve geri dönüşüm oranının ise en az **%85** olması gerekecektir. Ayrıca 1 Ocak 2032 tarihinden itibaren ömrünü tamamlamış araçlarda bulunan plastiklerin toplam ortalama ağırlığının en az **%30'unun geri dönüştürülmesi** hedeflenmektedir.

- **Kullanılmış araçların AB dışına ihracatına** ilişkin yeni kriterler getirilmektedir. 1 Eylül 2031 tarihinden itibaren kullanılmış araçların AB dışına ihraç edilebilmesi için aracın ömrünü tamamlamış araç niteliğinde olmaması ve ihracat beyannamesinin verildiği tarihte trafiğe elverişli olması gerekecektir.

Bu çerçevede, söz konusu Tüzük yalnızca ömrünü tamamlamış araçların atık olarak yönetimini düzenlememekte; ürün tasarımı ve tip onayı aşamasından başlayarak malzeme seçimi, geri dönüştürülmüş içerik, tedarik zincirinden veri temini ve doğrulanması, parça ve bileşenlerin sökülebilirliği, teknik bilgi paylaşımı, dijital ürün verileri ve üretici sorumluluğu süreçlerini kapsayan bütüncül bir döngüsellik çerçevesi oluşturmaktadır.

Bu nedenle, **AB pazarına araç arz eden veya AB otomotiv değer zincirine araç, parça, bileşen ve geri dönüştürülmüş malzeme sağlayan ülkemiz firmalarının** Tüzük kapsamında kademeli olarak uygulanacak yükümlülükleri; özellikle ürün tasarımı, malzeme kompozisyonu, geri dönüştürülmüş içerik, tedarikçi veri yönetimi, izlenebilirlik, belgelendirme ve üçüncü ülke geri dönüşüm tesislerine yönelik denetim şartları bakımından değerlendirmeleri önem arz etmektedir.

Mevzuat metnine aşağıdaki linkten ulaşılması mümkündür.

https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1738/oj

Bilgilerini rica ederim.

Fatma Canan NİLÜFER DORA
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Dağıtım:

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Sekreterliğine (TOBB)

Türkiye İhracatçılar Meclisine (TİM)

Deik Dış Ekonomik İlişkiler Kuruluna (DEİK)

Türk Sanayici ve İşadamları Derneği Genel Sekreterliği (TÜSİAD)

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Genel Sekreterliğine (MÜSİAD)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 4C877301-C0A9-4C34-BA36-C46EF97F937C https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Mahallesi Nizami Gencevi Caddesi 63/1 06530
Telefon No: 0 312 204 92 84 Faks No: 03122128741
e-Posta: bamako@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:
YEŞİM PİRİ
Ticaret Uzmanı
Telefon No: 0 312 204 92 84

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonuna (TİSK)
Uluslararası Yatırımcılar Derneğine (YASED)
Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşuna (OSBÜK)
Türkiye Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfına (PAGEV)
Otomotiv Sanayii Derneğine (OSD)
Taşıt Araçları Tedarik Sanayicileri Derneğine (TAYSAD)
Motosiklet Endüstrisi Derneğine (MOTED)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Mahallesi Nizami Gencevi Caddesi 63/1 06530
Telefon No: 0 312 204 92 84 Faks No: 03122128741
e-Posta: bamako@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:
YEŞİM PİRİ
Ticaret Uzmanı
Telefon No: 0 312 204 92 84